

— Αί;

— "Έγεινε...

— Τί;

— Κα— πνός!

— Μὲ τὰ σωστά σου εἶσαι; τί εἶν' αὐτά; τί

⁹⁰ εἶπῃ: ἔγεινε καπνός;

— Θὰ εἶπῃ, ὅτι ἡ ὁμολογία μας δὲν εἶχε πληρωμένην τὴν τελευταίαν δόσιν.

— Καὶ τί μ' αὐτό;

Δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστόν, τί ἀπήνησεν ὁ Περδίκης εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην τῆς συζύγου του.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Η ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣΑ

[Μυθιστορία τῆς Κυρίας Henry Greville.

Μετάφρασις Π. Ι. Φέρμου].

ΙΑ'

Ἐπῆλθον αἱ διακοκαὶ τῶν μαθημάτων, καὶ ἡ Λουίζα, ἔχουσα τὴν ἔπαρσιν κόρης συμπληρωσάσης τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας της, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν μητρικὴν οἰκίαν. Ἦτο ὡς καὶ πρὶν ὀλίγον τι ἰσχνή, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν της ἐφαίνετο ὅτι θὰ γίνῃ εὐάρεστον, καίτοι προφανῶς ἡ φύσις τὴν εἶχε προωρισμένην νὰ μὴ ὑπερβῇ τὸ μέτριον.

Ἡ Μαρκέλλα μετὰ πολλῆς χαρᾶς εἶδεν ἐπανελθοῦσαν τὴν Λουίζαν. Ἡ ἀγνή ψυχὴ της οὐδόλως ὑπόπτειε τὰ κακὰ αἰσθήματα, καὶ ἡ Λουίζα ἦτο ἡ πρώτη αὐτῆς εὐεργέτρια. Ὅτε τὸ ἔρμημον παιδίον εἶπε « Κυρίαν » τὴν κυρίαν Φαβροῦ, σφόδρα ἐξοργισθεῖσαν ἔνεκα τούτου, τὴν εἶπεν οὐχὶ διότι κατεπιέζετο ὑπ' αὐτῆς, οὐδὲ ἔν' ἀποδείξῃ τὴν ἀγανάκτησίν της, ἀλλ' ἀπλῶς διότι ἐνόησεν ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἦτο μήτηρ της, δὲν ὤφειλε καὶ νὰ τὴν λέγῃ μητέρα. Ἡ Μαρκέλλα ἦτο εἰλικρινὴς καὶ δὲν ἠδύνατο οὐδὲ ἠθελε νὰ ψευδῆται πρὸς τοὺς ἄλλους πολὺ δὲ μᾶλλον πρὸς ἑαυτήν.

Ἄλλ', ὡς εἶχε προῖδη ἡ κυρὰ Ζαλίνη, ἡ Λουίζα μετ' οὐ πολὺ εὔρε τὴν μητρικὴν οἰκίαν πάρα πολὺ μικράν. Ἡ κλίνη τῆς Μαρκέλλας, ἥτις μέχρι τούδε συμμετεῖχε τοῦ μόνου ὑπάρχοντος δωματίου, ἐξωρίσθη εἰς μικρὸν τι σκοτεινὸν δωμάτιον, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἔστησαν μικρὰν κλίνην νεανίδος κομφοτάτην, δῶρον μητρικὸν ἀποσπασθὲν διὰ μυρίων θωπειῶν καὶ κολακειῶν. Ἡ κορασίς οὐδὲν εἶπε, διότι κατὰ μικρὸν κατελάμβανεν αὐτὴν αἴσθημα βαθύ ταπεινώσεως, καὶ ἡ οὐδένεια τοῦ ἀθλίου βίου της τοῦ ἄνευ τινός ἐλπίδος παρίστατο ἐνώπιόν της ὁσημέραι εὐκρινεστέρα. Ἡ δὲ Λουίζα δὲν ἀπέκρυπτε τὰς σχέσεις της τὸ παρναγαγεῖον, ὡς συνήθως, ἐπέχρισε μὲν αὐτὴν δι' ἐξωτερικῆς τινος λαμπρότητος καὶ κομψότητος περὶ τὸ φέρεσθαι, ἀλλ' ὁμως ἀγέπτιζε

τὰ φυσικὰ ἐλαττώματά της. Πᾶσα ἐσωτερικὴ μαθήτρια περὶ οὐδενός ἄλλου φροντίζει ἢ περὶ αὐτῆς καὶ μόνης, αἱ πράξεις της αὐτὴν καὶ μόνην ἐνδιαφέρουσιν, ἀρκεῖται μόνον εἰς τὸ νὰ μὴ παραβαίνῃ τὸν κανονισμόν τοῦ σχολείου, τὰ πάντα ἀναφέρει πρὸς ἰδίαν αὐτῆς ὠφέλειαν, συχναίς δὲ καταλαμβάνει αὐτὴν ἡ φιλαυτία τοῦ κοχλίου.

Τοιαυτὴ τις ἐγένετο καὶ ἡ Λουίζα: πλὴν δὲ τούτου τοσοῦτον ὀλίγον ἐφρόντιζε περὶ τοῦ πηλοσίου της, ὥστε ἔλεγε τὰς παρατηρήσεις της γωνυαίᾳ τῆ φωνῆ, καὶ οὕτω πως ἡ Μαρκέλλα ἔμαθε πρῶτον ὅτι εἶχε στόμα μέγα, ὅτι αἱ χεῖρές της ἦσαν μαῦραι, ὅτι ἦτο ἀσχημος κτλ. Λαβοῦσα δὲ γνώσιν τῶν αὐτόχρημα ἐξωτερικῶν τούτων ἀτελειῶν, ἐστέναξε καὶ δὲν ἐλυπήθη περισσότερο. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἠσθάνθη σφοδρότατην ἐνδύμυχον προσβολήν, καὶ σφοδρὰ ὄρεξις πρὸς ἀποστασίαν τὴν κατέλαβε, λαγθάνουσα μὲν, ἀλλ' ὁμως ἐτοίμη νὰ ἐκδηλωθῇ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἠθελόν τὴν προκαλέσῃ ζωηρῶς.

— Δὲν θέλω πλέον νὰ μ' ὀμιλῆς ἐνικῶς, εἶπε πρῶϊαν τινὰ ἡ Λουίζα. Χθὲς μου ὠμίλησες ἐνικῶς ἐμπρὸς εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ σιδηροπάλου. Πρόσεξε καὶ ἐγὼ δὲν τα θέλω αὐτὰ τὰ πράγματα.

— Πολὺ καλὰ, κυρία, εἶπεν ἡ μικρά, ἐρυθριῶσα ἐξ αἰδούς.

— Καὶ διατί « κυρία; » σοῦ ἔκακοφάνη; τοῦτο δὲ μὰς ἔλειπε!

Ἡ Λουίζα συνωφρυνώθη καὶ ἔλαβεν ἤθος αὐστηρόν. Ἐπειτα δὲ πραῦνομένη:

— Μὰ τὸ ναί, εἶπε, δὲν εἶνε καὶ κακόν. Ἄς εἶνε, λέγε με κυρίαν εἶνε ἀξιοπρεπέστερον.

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἡ κυρία Λουίζα κατέδη ἄδουσα ταπεινῇ τῇ φωνῇ ἄσμά τι νέον, ἡ δὲ μικρὰ ὄρφανὴ ἠκολούθησεν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματος αἰσθανομένη θαυμασμόν ἅμα καὶ λύπην. Ἀλλ' ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον της, ὅπερ ἦτο νὰ καθαρίξῃ τὸ δωμάτιον, ἀφ' οὗ ἡ Λουίζα καὶ ἡ μήτηρ της ἔστρωνον τὰς κλινὰς των.

Ἡ ἡμέρα αὕτη κακῶς ἀρχίσασα δὲν ἐμελλε νὰ εἶνε αἰσία εἰς τὴν Μαρκέλλαν, διότι κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος θραυσε δυστυχῶς πινάκιον.

— Βέβαια σὺ δὲν τα πληρώνεις, εἶπε μετὰ τραχύτητος ἡ κυρία Φαβροῦ.

— Ἐχει ἀκριβὰ; ἠρώτησε μετ' ἀθρότητος ἡ Μαρκέλλα.

Ὅσάκις ἐξετέλει θελήματα ἐλάμβανε πέντε, δέκα λεπτά. Ἐλεγε λοιπὸν ὅτι, αἰκονομοῦσα τὰ λεπτὰ ταῦτα, ἠθελε δυνηθῆ ἴσως νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ θραυσθέν.

— Δὲν εἶνε ὀδική σου δουλειά! εἶπεν ἀποτόμως ἡ κυρία της, ἥτις δὲν ἠθελε νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὸ θραυσθέν πρόστυχον πηλινὸν πινάκιον ἐτιμᾶτο εἴκοσι μόνον λεπτῶν.

— Κῦτταξέ τὴν ἐκεῖ τὴν αὐθάδη, εἶπεν ἡ Λουί-

ζα προσερχομένη εἰς ἐπικουρίαν τῆς μητρός της.

— Δὲν ἠρώτησα ἀπὸ αὐθάδειαν, ἀπεκρίθη ἡ Μαρκέλλα, ἤθελα νὰ μάθω.

Ἄλλὰ πρὶν εἶπῃ τὴν τελευταίαν λέξιν, ἐρραπίσθη ὑπὸ τῆς Λουίζης.

— Γλωσσού!

— Μὴ με κτυπάτε, κυρία Λουίζα! ἀνεφώνησεν ἡ Μαρκέλλα, ἀνορθωθείσα ἐπὶ τῇ προσβολῇ ταύτῃ. ὦ! μὴ με κτυπάτε!

Ἡ τρέμουσα φωνὴ τῆς Μαρκέλλας δὲν ἐξέφραζεν ἰκεσίαν, ἀλλὰ φανερὰν ἄμυναν, ἀπειλὴν σχεδόν.

— Εἶδες ἐκεῖ κακίαν! ἀνεφώνησεν ἡ Λουίζα. Ἄν ἦτορ 'ς τὸ χέρι της θά μας ἔδερνε καὶ τῆς δύο!

— Σὺ φταῖς, Λουίζα, εἶπε σιγὰ πρὸς τὴν κόρην της ἡ κυρία Φαβρού.

— Ἄν τὴν ἀφίνης νὰ 'συ φέρεται μὲ τὴν αὐθάδειαν, θά σοῦ τα κταφέρῃ καὶ σένα τὰ ἴδια μεθαύριο, εἶπεν ἡ κόρη. Πρέπει νὰ της γίνῃ μάθημα! Ἐλα, κουζίνα, νὰ φᾶς τὸ ψωμί σου ξερό 'ς τὸ μαγειρεῖο. Ἐκεῖ σοῦ πρέπει, ἀχάριστο κορμί.

Ἡ Μαρκέλλα οὐδὲν ἀποκριθεῖσα ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου ὅπερ εἶχεν εἰς χεῖράς της, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸ σκοτεινὸν καὶ μελαγχολικὸν μαγειρεῖον καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν.

— Μᾶς κάνει καὶ μουτρα! ἐπέμεινε λέγουσα τὴν ἀχρείαν!

— Ἄφησέ τὴν ἡσυχίαν, εἶπεν ἡ κυρία Φαβρού ἀγανακτοῦσα.

Ἄλλ' ἡ Λουίζα ἤθελεν ἀείποτε νὰ ὑπερισχύῃ ὁ λόγος της. Εἶχε τὴν ἐπιθετικὴν ἐκείνην ἐπιμονήν, ἥτις τέλος τοσοῦτον ἐνοχλεῖ τὰς ἀδυνάτους φύσεις, ὥστε τὰς ἀναγκάζει νὰ ὑποχωρήσωσιν ἵνα εὐρωσιν ἡσυχίαν. Ἐντὸς πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας καὶ ὀλιγώτερον ἡ νεανὺς ἀπέδειξεν εἰς τὴν μητέρα της ὅτι μυρία ὅσα κακὰ ἔμελλον νὰ προέλθωσιν ἐκ τῆς Μαρκέλλας, ἐὰν μὴ προελάβωσαν νὰ καταδαμάσωσι τὸν κακὸν ἐκείνον χαρακτῆρα εὐθύς.

— Καλὰ λοιπόν, σώνει πλέον, εἶπεν ἡ μήτηρ θέλουσα νὰ ἀναγκάσῃ τὸ βεῦμα τῶν ἀποδεικτικῶν λόγων τῆς Λουίζας.

Ἄλλ' ἡ Λουίζα ἐπέμεινε λέγουσα, καὶ ἐπὶ πολλὴν ἔτι ὥραν ἔλεγεν, ἔλεγε καὶ τοι ἡ μήτηρ δὲν τὴν ἤκουε πλέον.

Ἡ Μαρκέλλα ἤκουε τὰ πάντα, οὐδεμίαν λέξιν τὴν διέφυγε, διότι τὸ λεπτὸν διάφραγμα ὅπερ ἐχώριζε τὸ μαγειρεῖον ἀπὸ τοῦ ἐστιατορίου ὑπῆρχεν ἀπλῶς μόνον διὰ τὸν τύπον. Πᾶσαι δὲ αἱ ἐξηγήσεις τῆς Λουίζης ἐπιπτον κατ' εὐθείαν εἰς τὴν καρδίαν της καὶ διετρύπων αὐτὴν ὡς βέλη ὀδοντωτά.

— Γίνεται, Θεέ μου! νὰ εἶμαι τόσο κακὴ! διανοήθη ἡ Μαρκέλλα. Ἄχ! καὶ ἄς ἦταν νὰ ἔβλεπαν καὶ ἡ δύο τοὺς μέσα 'ς τὴν καρδιά μου!

Καίτοι δὲ ἦτο καταβεβλημένη ὑπὸ τῶν δακρῶν

ἄτινα ἐν σιωπῇ προσεπάθει νὰ συγκρατήσῃ, συνηγάγεν ὅμως τὰς δυνάμεις της καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν διευθέτησιν τῶν τοῦ μαγειρείου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἤκουε πλέον ὀμιλίαν, ἀπεφάσισε νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Τὸ ἐστιατόριον ἦτο κενόν, ὅθεν διηυθέτησε καὶ τὰ ἐν αὐτῷ μετὰ τῆς συνήθους ἐπιμελείας, ἐσάρωσε τὰ ψιχία, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μαγειρεῖον ἵνα ἀποπερατώσῃ τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν της. Ἐπειτα ἀνέβη νὰ λάβῃ τὰ μπαλῶματά της εἰς τὸ ἐνησχολεῖτο ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἑσπέρας. Ἄλλ' ἀντὶ νὰ καταβῇ, ὡς ἐποίει ἄλλοτε, ἔμεινεν ἐπάνω ἐπιδοθεῖσα εἰς τὰς συνήθεις σκέψεις της.

Ὅσάκις ἦτο περίλυπος ἐσκέπτετο τὴν ἀποθανοῦσαν μητέρα της, ἥς τὸν τάφον οὐδέποτε εἶχεν ἴδῃ, καὶ τὸν ἀπόντα πατέρα της, ἐν ᾧ συνωφίζετο πᾶσα αὐτῆς χαρὰ καὶ πᾶσα ἐλπίς. Ἐπανειλημμένως ἀκούουσα περὶ τοῦ πατρός της τὴν κυρὰ Ζαλίην, ἥτις προσεπάθει ὥστε νὰ μὴ τὸν λησμονήσῃ ἡ μικρά, ἐφαντάζετο ὅτι τὸν γνωρίζει, καὶ τὸν ἀνέμεινε: δὲν ἔμελλε νὰ ἔλθῃ ἡμέραν τινά; Θὰ εἰσῆρχετο εἰς τὸ κατάστημα καὶ θὰ ἠρώτα τὴν κυρίαν Φαβρού:

— Σεῖς, κυρία, δὲν ἐπήρατε ἓνα κοριτσάκι τοῦ ὀποίου ἡ μητέρα ἀπέθαν' ἔξαφνα; Αὐτὸ τὸ κοριτσάκι, κυρία, εἶνε κόρη μου! Ἡ Μαρκέλλα θὰ ἐπήδα εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ ἐκεῖνος θὰ τὴν ἐκράτει σφιγκτὰ σφιγκτὰ ἐν ταῖς ἀγκάλαις του...

— Ἄχ! πατέρα μου! εἶπεν ἡ κόρη δακρυροοῦσα, ποῦ νὰ ἦσουν ἀπὸ ἓνα μέρος ν'ἀβλεπες τὴν κόρη σου τὴν καίμενῃ!

Καὶ ἀνατείνασα ἄπελπις τοὺς ἰσχνοὺς αὐτῆς βραχίονας, ἔθλιψεν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ στήθους της, περιπτυσσομένη τὴν ἀόρατον εἰκόνα τοῦ ἀπόντος πατρός της...

Τίς οἶδεν; Ἴσως καὶ ἐκεῖνος ἐκεῖ κάτω κατὰ τὴν ἐπώδυνον ἐκείνην στιγμὴν εἶχε τὸν νοῦν του εἰς τὸ τέκνον ὅπερ εἶχεν ἀπολέσῃ!

Ἐκτύπησαν τὴν ὀροφήν, ἡ κόρη σπεύσασα ἐκυψε πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ πατώματος ὀπὴν καὶ ἀπεκρίθη εἰς τὸ κτύπημα.

— Τί κάνεις; ἠρώτησεν ἡ κυρία Φαβρού.

— Μπαλῶνω, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον.

— Πᾶρ' τὴ δουλειὰ σου κ' ἔλα κάτω.

Ἡ Μαρκέλλα ὑπακούσασα κατέβη καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν ἐκάθητο ἐν τῷ καταστήματι, ἐν τῇ χειρίστῃ, ἐνοσεῖται, θέσει.

Ἡ Λουίζα ἀνεγίνωσκε, καὶ ἐκ διαλειμμάτων αἶρουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς προσέβλεπε μετ' ὀργῆς τὴν θρασεῖαν παιδίσκην, ἥτις εἶχε τολμήσῃ πρὸ μικροῦ νὰ τὴ ἀποκριθῇ. Οἱ ἐρυθροὶ ὀφθαλμοὶ τῆς μικρᾶς οὐ μόνον οὐδεμίαν συμπάθειαν ἐνεποιοῦν εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξηρέθιζον καὶ τὴν καθίστων λυσσαλέαν. Ἡ πολλὴ ἔπαρσις εἶχε καταπνίξῃ τὴν φωνὴν τοῦ συνειδότος ἥτις ἐλάλει πρὸς αὐτὴν μουσικὰ.

Ἰνα δέ την τιμωρήσῃ διότι ἔκλαυσεν, ἵνα ἐκδικηθῆ τὴν σιωπηλὴν ὕβριν ἣν ἐδήλου τὸ θαυρόβρεκτον ἐκεῖνο μικρὸν πρόσωπον, ἡ Λουίζα ἤσθάνετο τὰς χειρὰς τῆς προθύμου να βράπισσῃ καὶ ἐκ δευτέρου.

Ἐν τούτοις ἡ μετὰ μεσημβρίαν διήλθεν ἄνευ τινὸς συμβάντος. Περὶ δὲ τὴν ἕκτην καὶ ἡμίσειαν ἡ κυρία Φαβροῦ μετέβη εἰς τὸ μαγειρεῖον ἵνα παρασκευάσῃ τὸ δεῖπνον, ὅπερ δὲν ἐπιστεύετο ἀκόμη εἰς τὰς πρωτοπείρους χειρὰς τῆς Μαρκέλλας, ἔμειναν δὲ τὰ δύο κοράσια μόνα.

Ἡ ὄρφανὴ δὲν ἐβόλεπε πλέον, καὶ ὅμως ἔκυπτεν ἐπὶ τοῦ ἔργου τῆς πολλαπλασιάζουσα τὸν ζῆλόν τῆς, καὶ τοῦτο ἵνα ἀποφεύγῃ τὰς παρατηρήσεις τῆς Λουίζας.

Μετὰ μακρὸν διάλειμμα ἡ Λουίζα εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ;

— Μαρκέλλα!

Ἡ κορασίς ὕψωσε τὴν κεφαλὴν, ἐλπίζουσα ὅτι ἡ Λουίζα συνελθοῦσα ἔμελλε νὰ τῇ εἴπῃ λόγον τινὰ εὐμενῆ, ὅστις θὰ ἐξήλειφε τὸ πρῶϊνόν βράπισμα. Ἀλλὰ τὸναντίον εἶδε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κυρίας Λουίζας; λάμποντας ἐκ μοχθηρᾶς λάμπφως.

— Ἐρχεσαι νὰ μου ζητήσης συγχώρησιν διὰ τὴν αὐθάδειάν σου; τῇ εἶπε σιγᾶ.

Δὲν ἐτόλμα δὲ νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν, μὴ τὴν ἀκούσῃ ἡ μήτηρ τῆς, ἣτις δὲν θὰ τὴν ἐπεδοκίμαζεν· ὦ, περὶ τούτου ἦτο βεβαιότης ἡ Λουίζα.

Ἡ Μαρκέλλα ἐταπείνωσε τὴν κεφαλὴν οὐδὲν ἀποκριθεῖσα, διότι ἡ καρδία τῆς διετελεῖ ἐν ὀδυνηρᾷ διαφωνίᾳ. Τῷ ὄντι εἶχε φερθῆ κακῶς; Ἄν τοῦτο ἦτο ἀληθές, δὲν εἰξεύρει πλέον πού ἦτο ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἐκπεπληγμένη ψυχὴ τῆς δὲν εὗρισκε πλέον πού νὰ στηριχθῆ.

— Δὲν θέλεις; εἶπα ἄθλιον καὶ ἀχάριστον κορμί, χωρὶς καρδιά! ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία Λουίζα μετὰ συριγμοῦ ἐρίδους. Ἐγὼ πταίω πού σε συμμάζωξα μέσ' ἀπὸ τὸν δρόμον! Δὲν σ' ἄφισα νὰ εἶσαι τώρα ἐκεῖ πού σου ἔπρεπε, ἔς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον!

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἐξήλθεν ἐκ τοῦ μαγειρείου, καὶ ἡ μὲν Λουίζα ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς πρὸς τὸ βιβλίον, ἡ δὲ Μαρκέλλα στιγμιαίως φανεῖσα ὡς ἀπαυδήσασα, ἐδίπλωσε τὸ ἔργον τῆς λέγουσα μετὰ φωνῆς συντετριμμένης:

— Δὲ βλέπω πιά!

— Λοιπὸν! νά, πᾶς' αὐτὸ τὸ δέμα καὶ νὰ το πᾶς ἔς τὴν ὁδὸν Ῥοκροᾶ· ἡ κυρία εἶπεν ὅτι δὲν το ἔχει τόσον ἀνάγκην, ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶνε σκοτεινὰ γιὰ νὰ βράψῃ, ἔμπορεῖ νὰ πᾶς. Ἐγὼ βάζω τραπέζι. Ἐλα, καὶ νὰ μὴν κάνῃς ἕνα χρόνον.

Ἡ Μαρκέλλα ἀπῆλθε τρέχουσα, καὶ μετ' οὐ πολὺ εὗρε τὴν ὑποδειχθεῖσαν οἰκίαν, διότι ἐγίνωσκε καλῶς ὅλον ἐκεῖνο τὸ τμήμα. Ἐπανερχομένη διήλθε πρὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Βικεντίου Παύλου καὶ ὑψώσασα τοὺς ὀφθαλ-

μοὺς εἶδε φῶτα πολλά. Ἦτο περὶ λύχνων ἀράς, ἀλλ' εἰσῆρχοντο ἀκόμη εὐσεβεῖς τινες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἣτις δὲν εἶχε κλεισθῆ ἀκόμη.

Ἄρρητος χρεῖα ἀσύλου, προσευχῆς, παραμυθίας εἰσέδυσεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ παιδιοῦ. Ἰδοῦσα λοιπὸν κυρίαν τινὰ μελανομοῦσαν εἰσερχομένην διὰ πλαγίας τινὸς θύρας, εἰσέδυσε καὶ αὐτὴ κατόπιν τῆς.

Ἰπὸ τοὺς θόλους τῆς ἐκκλησίας ἔμεινεν ἔκθαμβος. Αἱ μακραὶ σειραὶ τῶν ἁγίων ἐξωγραφημέναι ὑπὸ τοῦ Φλανδρίνου διὰ χρωμάτων γλυκυτάτων ἐπὶ ἐδάφους χρυσοῦ, ἐφαίνοντο ἐν τῇ σκιᾷ τῆς ἑσπέρας ὡς ἄγγελιοι πτερωτοὶ καὶ ζῶντες, κινούμενοι βραδέως καὶ ἱεροπρεπῶς. Ὁ χρυσοὺς τοῦ ἐδάφους τῶν εἰκόνων ἔστιλβε κατὰ διάφορα μέρη καὶ οἱ μεγάλοι φοῖνικες οἱ διαχωρίζοντες τὰς πολυπροσώπου; εἰκόνας παρίσταντο μαῦροι καὶ μυστηριώδεις.

Ἡ Μαρκέλλα προέβη βήματά τινα καὶ εὐρέθη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ὑπὸ τὸν ὑψηλὸν τροῦλλον. Λάμπρις ζωηροτέρα κατήρχετο ἄνωθεν καὶ διασκορπίζετο ἐπὶ τῶν νώτων τῶν καθισμάτων, ἅτινα ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως ἦσαν λεῖα, ἐπὶ κοσμηματός τινος ἐπιχρύσου, ἐπὶ τινος τῶν χαλκίνων πολυελαίων, ὧν αἱ σφαῖραι ἔλαμπον ἐν τῇ σκιᾷ.

Ἡ Μαρκέλλα ἦτις οὐδέποτε σχεδὸν ἐφοῖτα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ μάλιστα τὴν ἑσπέραν, κατελήρθη ὑπὸ τοῦ σεβασμοῦ ὃν αἰσθάνεται τις εὐρισκόμενος ἐν ἐρημικῷ τόπῳ ἱερῷ. Ἡ αἰσθησις δὲ τοῦ ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖνος ἦτο ἀσύλον, τοσοῦτον συνεκίνησε τὴν καρδίαν τῆς, ὥστε αὐτομάτως ἔκλινε τὰ γόνατα ἐπὶ τῆς ψιάθου τῆς καλυπτούσης τὰς μαρμαρίνου; πλάκας τοῦ ἐδάφους τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐστέναξε στεναγμὸν ἀνακουρίσεως καὶ εὐεξίας.

Ἡ ἐκκλησία εἶνε ὁ οἶκος τοῦ παναγάθου Θεοῦ, εἶχον εἴπῃ εἰς τὴν Μαρκέλλαν· ἀφ' οὗ λοιπὸν εἶνε τοῦ Θεοῦ, βεβαίως εἶνε καὶ ὅλου τοῦ κόσμου, ὥστε καὶ ἡ Μαρκέλλα ἦτο ἤδη ἐν τῷ οἴκῳ τῆς. Ἡ ὁσμὴ τοῦ λιθάνου ἤρσεσκεν εἰς αὐτήν, ἡ δὲ αὐξάνουσα σκιὰ ἀνέπαυε τοὺς ἐκ τῶν θαυρῶν καταπεπονημένους ὀφθαλμοὺς τῆς. Ἠσθάνθη πρὸς στιγμὴν ἠδονὴν καὶ εὐαρέστησιν ὅλως ὕλικήν· ἀλλὰ αἰφνίως ἀνεμνήσθη ὅτι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις προσεύχονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ κραυγὴ μεγάλη ἐξήλθεν ἐκ τῆς τερρομένης ψυχῆς τῆς:

— Θεέ μου, Θεέ μου, δός μου τὸν πατέρα μου, ἡ πάρε με νὰ πᾶ νὰ βρῶ τὴ μητέρα μου!

Αὕτη ἦτο ἡ ἀδιάλειπτος εὐχὴ τῆς ὀρφανῆς, εὐχὴ, ἣν πρὸ πολλοῦ ἠσθάνετο ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο καὶ νὰ τὴν διατυπώσῃ, καὶ ἦτις ἀνέβλυσεν ἐκ τῶν χειλέων τῆς ὡς τις ἐπίκλησις ἀπηλπισμένου ἀνθρώπου. Καταβλήθεισα ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς ταύτης συγκινήσεως, κατέπεσεν ἀδρανῆς, ἐλπίζουσα ὅτι ἡ δέησίς τῆς ἔμελλε νὰ εἰσακουσθῆ καὶ ὅτι τοῦλάχιστον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ ἵνα δυνηθῆ νὰ συναντήσῃ τὴν μητέρα τῆς.

Βήμα ἀντήχησε πλησίον της, χεῖρ ἐτέθη ἐπὶ τοῦ ὤμου της καὶ φωνὴ ἠκούσθη λέγουσα μετὰ τόνου ὅστις ἐφαίνετο μὲν μέτριος, ἀλλὰ βεβαίως ἦτο τραχύς:

— Τί κάνεις αὐτοῦ, κοριτσάκι; Ἔλα, πήγαινε σπῆτι σας.

Ἡ Μαρκέλλα ἀνασκιρτήσασα ἀνεκάθησεν. Ὁ νεωκόρος την παρετήρει περιέργως, διότι δὲν την εἶδεν ἄλλοτε, δὲν ἦτο τῆς ἐνορίας. Καὶ ἐκείνη τον παρετήρησε καὶ ἠθέλησε νὰ εἴπῃ τι, ἀλλ' ὅμως ἐκρατήθη, διότι δὲν εἶχε καὶ τίποτε νὰ τῷ εἴπῃ, ἀφοῦ πρώτην ἦδη φορὰν τον ἐβλεπεν. Ἐξήλθε λοιπὸν βήματι βραδεῖ, ἐν ᾧ ταυτοχρόνως ἤναπτον αἱ κανδηλαὶ χάριν τῆς ἐσπερινῆς προσευχῆς καὶ ἡ ἐκκλησία κατὰ μικρὸν ἐπληροῦτο γυναικῶν ἐνδεδυμένων σκοτεινὰ φορέματα.

Ἡ αἴσθησις τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς χαρᾶς ἦν ἡσθάνθη κατὰ πρῶτον, ἀπέπητ μετὰ τοὺς λόγους τοῦ νεωκόρου.

— Οὔτε ἐκκλησία γιὰ νὰ παρακαλέσω τὸν Θεόν! διενόηθη μετὰ τῆς εὐκολίας ἐκείνης μετ' ἧς συμπεραίνει τις ἀπὸ τοῦ ἐπὶ μέρους τὸ καθόλου, ὅπερ δὲνεῖνε προνόμιον μόνων τῶν παιδιῶν. Γιὰ νὰ σ' ἀφήσουν ἔς τὴν ἐκκλησία, πρέπει νὰ πάῃ κανεὶς μὲ τὴ μητέρα του, αὐτὸ εἶνε τὸ σωστό!

Ἐπανήλθε δὲ εἰς τῆς κυρίας Φαβροῦ ἀπεγνωσμένη, κεκυρῖα, παρακαλοῦσα νὰποθάνῃ.

— Πού ἐγύριζες καὶ ἄργησες τόσο; ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Φαβροῦ ἐξωργισμένη ἅμα ἰδοῦσα τὴν Μαρκέλλαν. Ἐχάζευες ἔς τὸ δρόμο;

— Ὅχι, κυρία, ἀπεκρίθη ἐν πάσῃ εὐκρινείᾳ.

— Τὴ βλέπεις τὴν ψεύτρα! εἶπεν ἡ Λουίζα ἐμπαικτικῶς.

Ἡ Μαρκέλλα οὐδὲν εἶπεν, εἶχεν ἀπόφασιν οὐδέποτε νὰ ὁμολογήσῃ ποῦ ἦτο. Προετίμα χιλιάκις νὰ κατηγορηθῇ ὡς ψεύστρια, ἢ νὰ διηγηθῇ τὴν ἐπίσκεψίν της εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τὴν ἐπέπληξαν, ἀλλ' ἐκείνη ἠκροῶτο κάτω νεύουσα καὶ οὐδὲν ἀποκρινομένη.

— Ἐχεῖ πολλὸν κακὸν χαρακτήρα, παρετήρησεν ἡ Λουίζα, ὅτε μετὰ τὸν δεῖπνον ἴν' ἀπαλαχθῆ ἀπέστειλε τὴν Μαρκέλλαν νὰ κοιμηθῇ εἰς τὸ σκοτεινόν της δωμάτιον.

— Δὲν ἠξέρω τί την ἔπιασε, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Φαβροῦ, πρωτίτερα δὲν ἦτον ἔτσι.

— Δὲν σοῦ το εἶπα ὅτι ζηλεύει! ἐπέμεινε λέγουτα ἡ κόρη. Τὴν ἐκαλόπιασες ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ τὴν ἐχάλασες; τὴν εἶχες σὰν κόρη σου καὶ ἐφαντάσθη πῶς πάντα θὰ εἶνε ἔτσι.

— Μετανοῶ πού την ἐπῆρα, μὰ πάλι τὸ ἔκμα γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω, συνεπέρανεν ἡ φαρμακέμπορος.

— Καὶ ποῦ νὰ μαντεύσω ὅτι θὰ καταστήσῃ τὸ πρᾶγμα ἕως ἐδῶ; ἀπεκρίθη ἡ κυρία Λουίζα.

Ἡ κυρία Φαβροῦ οὐδὲν ἀπεκρίθη; ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ἦδη ὁ λόγος της δὲν ὑπερίσχυεν ἐν ταῖς αἰκογενειακοῖς συμβουλοῖς.

Τὴν ἐπιούταν μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπῆλθεν εἰς τὴν Λουίζαν ἡ ἀλλόκοτος ὄρεξις νὰ συγυρίσῃ τὸ δωμάτιον.

Καὶ δὲν ἦτο μὲν ἀργά, διότι εἶχον δειπνήσῃ ἐνωρίς, ἀλλὰ βρογὴ πυκνὴ ἐσκοτίζε τὴν ἀτμόσφαιραν ὡς ἐὰν ἦτο ἡ δεκάτη ὥρα τῆς νυκτός. Μετὰ μεσημβρίαν ἐβρόντα, ἡ καταιγὶς εἶχεν ἀποσοθηθῆ, καὶ τοὶ ἐφαίνοντο ἐνιαχοῦ ἀστραπαὶ ὠχραὶ ἐκ διαλειμμάτων φωτίζονται τοὺς ζοφίρους ὄγκους τῶν νεφελῶν.

— Ἄλλ' ἐν τῷ τμήματι ἐκείνῳ, τῇ καρδίᾳ τῶν Παρισίων, ἡ τοιαύτη κατάστασις τῆς ἀτμοσφαιρας δὲν θεωρεῖται τι ἄξιον λόγου, καὶ ὁ θόρυβος τῶν ἀμαξῶν καλύπτει συχνάκις τὸν κρότον τῶν βροντῶν. Μόνον οἱ φανοὶ τῶν ὁδῶν ἐσειόντο ὠθούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.

Καὶ ἡ μὲν Λουίζα ἀνάψασα κηρίον ἀνέθη τὴν μικρὰν κλίμακα, ἡ δὲ μήτηρ της ἀπεκοιμάτο σχεδὸν ἐπὶ τινος μυθιστορήματος. Ἡ Μαρκέλλα διηυθέτει τὰ τοῦ ἐστιατορίου.

Τὰ ὀλίγα συρτάρια τοῦ κομοῦ, τὰ διαμερίσματα τῆς σκευοθήκης δὲν ἐβράδυναν νὰ διευθετηθῶσι· δύο ἢ τρία μικρὰ ἐπιπλα μόνον μετέβαλον θέσιν, τὸ μόνον ὅπερ ἠδύνατο τις νὰ κάμῃ ἐν τῷ στενῷ ἐκείνῳ δωμάτιῳ. Ἐν τούτοις ἡ Λουίζα δὲν ἠδύνατο ἀκόμη νὰ κορέσῃ τὴν πρὸς τὴν δραστηριότητα ὄρεξίν της. Τῇ ἐπῆλθε λοιπὸν ἰδέα τις.

— Χωρὶς ἄλλο, εἶπε καθ' ἑαυτὴν, τὸ βρωμοκόριτσο αὐτὸ ποτὲ δὲν συγυρίζει τὸ ῥημάδι της!

Καὶ παρευθὺς ἠνοιξέ τὸ στενὸν δωμάτιον τῆς Μαρκέλλας ἐν ᾧ μόλις καὶ μετὰ βίας ἐχώρει ἡ κλίνη της, ἥτις μετ' οὐ πολὺ θὰ τῇ ἦτο λίαν μικρά, καὶ ἐν κάθισμα χαμηλόν. Ἐπὶ τοῦ καθίσματος παρετήρησε πρῶτα πρῶτα παλαιὸν ξύλινον κουτίον, ὅπερ ἀρπάσασα ἠνοιξεν ἐρωτῶσα ἑαυτὴν τί τάχα ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κεκρυμμένον ἐν αὐτῷ ἡ Μαρκέλλα.

Ἐκ τοῦ κουτίου ἐξήγαγε τευάχιον χαρτονίου, ἐφ' οὗ ἦτο περιτετυλιγμένη ὀλίγη κλωστή καὶ ῥάκη τινὰ ἀσήμαντα. Ὑποκάτω τοῦ χαρτονίου ἐν τῷ κουτίῳ οἱ δάκτυλοί της προσέκρουσαν εἰς σκληρόν τι πρᾶγμα, χαρτίον συνεπτυγμένον ὅπερ ἀναπτύξασα εὔρε τρία σολδιά.

Κατελήφθη ὑπὸ παραφόρου ὀργῆς. Ἐμμένουσα ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῆς ὑπονοίᾳ, καταβαίνει δρομαία τὴν κλίμακα, ἀνοίγει τὴν θύραν ἀποτόμως, ἀφυπνίζει τὴν ἐπὶ τοῦ βιβλίου ὑπνώπτουσαν μητέρα της, καταφοβίζει τὸν γάτον ὅστις ὡς ἀστραπή καταφεύγει ἐπὶ τινος σκευοθήκης, καὶ σείουσα τὴν Μαρκέλλαν ἀπὸ τοῦ ὤμου, τῇ δεικνύει τὰ σολδιά καὶ τῇ λέγει:

— Ποῦ τὰ σοῦφρωσες αὐτά;

Ἡ Μαρκέλλα ἀνεσκίρτησεν, ὠγρίασεν ἐπὶ τῇ ὕβρει ταύτῃ, καὶ ἔστρεψε πρὸς τὴν Λουίζαν τοὺς μεγάλους ὀφθαλμούς της ἐξαστράπτοντας ἐξ ἀνακλήσεως. Τὰ χεῖλη της ἔτρεμον, ἠθέλησε νὰ

ἀποκριθῆ, ἀλλὰ ὁ λάρυγξ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν.

— Τὰ ᾗρες ἀπὸ τὸ συρτάρι; ἢ τα οἰκονόμησες ἀπὸ τὰ ἴψωνα; ἐξηκολούθησεν ἡ Λουίζα μᾶλλον μᾶλλον ἐνισχυομένη καὶ πειθομένη ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ παιδιοῦ, ἣν ἐξελάμβανεν ὡς ταραχὴν ἐνόχου.

Ἡ Μαρκέλλα ἀνένευσε καὶ ἐκίνησε τὰ χεῖλη, ἀλλ' οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποκριθῆ.

— Ποῦ τα ἡῦρες τὰ λεπτά, ἠρώτησεν ἡ κυρία Φαβροῦ, ἥτις ὅμως δὲν ἐνόει ἀκόμη τίποτε.

— Μέσα ἔς ἓνα κουτί, κοντὰ ἔς τὸ κρεβάτι τῆς τὰ εἶχε κρυμμένα! ἀπεκρίθη ἡ Λουίζα.

Ἡ ὄρφανὴ τέλος ἀναλαμβάνουσα τὸν λόγον εἶπε.

— Μοῦ τα δίνουν ὅταν κάνω τὰ θελήματα· τὰ εἶχα ν' ἀγοράσω τὸ πιάτο.

— Δὲν εἶν' ἀλήθεια, ψευτροῦ! ἀνεφώνησεν ἡ Λουίζα ἐξαλλος.

Καὶ ἠσθάνετο μὲν ἡ Λουίζα ὅτι ἠδύνατο νὰ εἶνε ἀληθές, ἀλλ' ὅμως, ἐμμανὴς διότι δὲν προεἶδε τὴν ἀπλουστάτην ἀπόκρισιν τῆς Μαρκέλλας, δὲν ἠθελε νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἠπατήθη. Ὄφειλεν ἴσως νὰ ζητήσῃ συγγνώμην παρὰ τοῦ μικροῦ ἐκείνου παιδιοῦ; Οὐδέποτε.

— Μάλιστα, ἀλήθεια εἶνε! ἀπεκρίθη ἡ Μαρκέλλα μετὰ προκλητικῶν τρόπων. Ἡ ἄκρα αὐτῆς πράοτης μετεβάλλετο εἰς λύσσαν πρὸ τῆς ἀγρίας ἐπιμονῆς τοῦ νὰ τὴν κατηγορῶσιν ἀδιαλείπτως ἐπὶ πταίσματι ὅπερ αὐτὴ οὐδὲ κἀνεὶχέ ποτε φαντασθῆ — Ἀλήθεια εἶνε! Σεῖς εἰσθε ψεύτρα.

Ἡ Λουίζα ἤγειρε τὴν χεῖρα νὰ τὴν δεῖρῃ, ἀλλ' ἡ μήτηρ ἐκράτησε τὸν βραχίονά τῆς. Ἡ Λουίζα, ἀπέσυρε τὴν χεῖρά τῆς διότι δὲν ἠθελε νὰ φανῆ ὅτι ὑποχωρεῖ. Ἄλλ' ἡ ὀργὴ τῆς ὅμως δὲν ἐκανοποιήθη· ὅθεν ἀποβλέψασα πρὸς τὴν Μαρκέλλαν μετὰ δεινῆς περιφρονήσεως, ἐξετόξευσε κατ' αὐτῆς ὕβριν δεινὴν καὶ θανατηφόρον:

— Κλέφτρα! ἀνεφώνησε συσφίγγουσα τοὺς ὀδόντας καὶ ἔχουσα λευκὰ τὰ χεῖλη. Σωκακόπαιδο, ποῦ το συμμάζωξα μὲς ἀπὸ τὸ δρόμο γιὰ ψυχικό, καὶ νὰ κλέβῃ τὴν κυρίαν τῆς!

Ἡ Μαρκέλλα ἀπέβλεψε πρὸς τὴν Λουίζαν, εἰπετα δὲ πρὸς τὴν κυρίαν Φαβροῦ, περιέστρεψε τὸ βλέμμα καὶ εἶδε τὸ μικρὸν κατὰστημα ἐν ᾧ διήλθεν ὑπὲρ τὰ τέσσαρα ἔτη τοῦ βίου τῆς, καὶ ἠσθάνθη ὅτι σφόδρα ἐμίσησε τὰ ἐξωργισμένα ἐκεῖνα πρόσωπα καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς τοίχους, τοὺς μάρτυρας τῆς φανερωτάτης ἀδικίας, ἧς ἦτο θῦμα.

— Ἐγὼ, κλέφτρα! εἶπεν. Ἄχ!

Δὲν ἀπέκρυφεν ἐντὸς τῶν χειρῶν τὸ ἐντιμὸν πρόσωπόν τῆς τὸ ἐρυθρὸν ἐξ ἀγανακτήσεως, ἀλλ' ἀποτεινομένη πρὸς τὴν ἄλλοτὲ ποτε προστάτιδά τῆς ἥτις νῦν τὴν κατεδίωκε τοσοῦτον δεινῶς, εἶπεν.

— Αὐτὸ εἶνε πολὺ κακό! πολὺ κακό! Ὁ Θεὸς θά σας κολάσῃ!

Καὶ πρὶν ἡ κυρία Φαβροῦ δυνήθῃ νὰ προῖδῃ τί ἐμελλε νὰ πράξῃ, ἡ Μαρκέλλα ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ ἐξορμᾷ δρομαία εἰς τὴν ὁδόν. Ἡ κυρία Φαβροῦ ἠθέλησε νὰ δράμῃ κατόπιν τῆς, ἀλλ' ἡ Λουίζα τὴν ἐκράτησε.

— Καλὲ δὲν τὴν ἀρίνεις; εἶπε μοχθηρῶς γελῶσα, τώρα πάλιν θὰ γυρίσῃ. Μὴ σε μέλῃ καὶ δὲν θὰ πάγῃ μακριά. Νὰ το ἰδῆς.

— Πολὺ ἀσπλαχνα ἐφέρθηκες! εἶπεν ἡ μήτηρ δυσηρεστημένη. Φοβοῦμαι Λουίζα μὴ εἶσαι σκληρόκαρδῃ!

— Ὅχι, μητέρα, αὐτὴ ἔχει κακὸ χαρακτήρα, καὶ τὴν ἐχάλασες σὺ μὲ τὰ χάδια σου, εἶπε τὸ ζηλότυπον πλάσμα.

Ἄλλ' ἐνδομύχως ἡ Λουίζα ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ ζηλοτυπία καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐξηρέθιζεν αὐτὴν ἐναντίον τῆς ὄρφανῆς, ἣν αὐτὴ ἔφερον ἄλλοτε εἰς τὴν ἐστίαν. Εἶχεν ἀγαπήσῃ τὴν Μαρκέλλαν ὡς μεγάλην πλαγγόνα, ὡς κούκλαν, ἥτις ἦτο κτήμά τῆς. Ἦτο πρᾶγμα ἰδικόν τῆς ὅπως εὐρίσκει τις καθ' ὁδὸν ἀπλοῦν τι πρᾶγμα καὶ το οἰκαιοποιεῖται διότι οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν. Ἀλλὰ καθ' ὅσον ἡ Λουίζα ἠλικιούτο, ἡ πρὸς τὴν κυριότητα κλίσις τῆς ἐπετείνετο καὶ κατέστη σκληρὰ πρὸς τὸ παιδίον...

Τὸ ἄθυρμα τοῦτο βεβαίως ἐπταιε προδηλότατα! Ἄρα γε τὸ ἀπολωλὸς τοῦτο παιδίον, τὸ ἐνεκα εὐσπλαγγίας τυχὸν περιθάψεως, δὲν ἐθεώρει ἑαυτὸ εὐτυχὲς ὡσάκις εὐρέσσει, ὡσάκις ὑπεχώρει πρὸ τῆς θελήσεως τῆς εὐεργετιδότητος; Τὰς σαφέστατας ταύτας ἀληθείας ἐπεχείρησεν ἡ Λουίζα νὰ ἀποδείξῃ εἰς τὴν μητέρα τῆς, ἥτις ὅμως ἀπειρήθη νὰ τὰς πιστεύσῃ καθ' ὅσον μάλιστα ἡ Μαρκέλλα δὲν ἐφαίνετο ἐπανερχομένη.

Ἀστραπὴ βιαία διέσχισε τὰ ζοφερὰ νέφη τὰ ἐπὶ τῶν Παρισίων πλανώμενα, καὶ ἐβρόντησε μετὰ φοβεροῦ πιτάγου. Ἡ κυρία Φαβροῦ ἐσπευτεν εἰς τὴν φλιάν τοῦ καταστήματος καὶ ἠθέλησε διὰ τοῦ βλέμματος νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ σκότος τὸ ψηλαφητὸν μετὰ τὴν λάμψιν τῆς ἀστραπῆς. Ἐχάλεσε τὴν Μαρκέλλαν, ἀλλ' οὐδεμία ἀπόκρισις ἠκούσθη, μόνον τῆς βροντῆς ὁ συνεχὴς καὶ ἀκατάπαυστος βόμβος ἐξηκολούθει ἀντηχῶν. Σταγόνες τινὲς βροχῆς κατέπεσαν ἐπὶ τοῦ πεσοδρομίου, ἔπειτα ἄλλη ἀστραπὴ, ζωηροτέρα τῆς πρώτης, διέσχισε τὸν οὐρανὸν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των, καὶ ἔκρηξις μετὰ σφοδροῦ τριγμοῦ ἐπηκολούθησεν.

Ἡ Λουίζα ἀνεκραύγαζεν ἐκ τοῦ φόβου καὶ ἐἴλκυσε τὴν μητέρα τῆς ἐντὸς τοῦ καταστήματος.

Ἐν τῇ ἀτμοσφαιρικῇ ταύτῃ ταραχῇ τὸ ὄρολόγιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Βικεντίου Παύλου ἐσήμανε τὴν δεκάτην ὥραν.

Αἱ ἄμαζαι εἶχον διασκορπισθῆ τῆδε κάκεισε, τὰ λεωφορεῖα ἐφαίνοντο ἀραιότερα, οἱ γείτονες ἐκλείον τὰ κατὰστηματά των.

— Πᾶ νὰ ἰδῶ τὴν κυρὰ Ζαλίην, εἶπεν ἡ κυρία

Φαβρού καταβιβρωσκομένη υπό δεινῆς ταραχῆς καὶ ἀμηχανίας.

Καὶ ἐξεληθούσα ἐπανήλθε παρευθὺς ὠχροτάτη καὶ εἶπε πρὸς τὴν Λουίζαν:

— Ἡ κυρὰ Ζαλίνη εὐγγῆκε ἄνωρις καὶ ἀκόμα δὲν ἐγύρισε. Κανείς δὲν εἶδε τὴν Μαρκέλλαν... Λουίζα, ἔχεις κακὴ ψυχὴ. — τὸ εἶπεν ἡ μικρὴ ὁ Θεὸς θὰ σε κολάσῃ!

— Ἄχ! μητέρα! ἀνεφώνησεν ἡ νεᾶνις δακρυροοῦσα, δὲν ἐπίστευα πῶς θὰ κάμω κακόν.

Ἠλπίζα ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ, σ' ὀρκίζομαι.

Τὸ μεσονύκτιον ἡ κυρία Φαβρού ἦτο ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, ἐξετάζουσα τὰς διερχομένας σκιάς ὅσον μακρὰν ἠδύναντο οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς νὰ διεισδύσωσιν εἰς τὸ σκότος. Ἡ Λουίζα ἀπαυδήσασα ἐκ τῶν κλαυθμῶν, εἶχεν ἀποκοιμηθῆ ἐπὶ τοῦ γραφείου. Ἡ κυρία Φαβρού καταπεπονημένη εἰσῆλθε τέλος, ἀπῆκε δὲ τὴν θύραν ἡμιάνοικτον διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, ἵνα ἡ μικρὰ δυνηθῆ νὰ εἰσέλθῃ ὠθούσα ἀπλῶς καὶ μόνον τὴν θύραν. Διευνυκτέρευσε δὲ καθιστῆ, καθ' ἐκάστην στιγμὴν ἀφυπνιζομένη...

Ἄλλὰ μάτην! ἡ Μαρκέλλα δὲν ἐπανήλθε.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΤΑ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ ΠΟΤΑ

Δ' — ΒΛΑΒΑΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΕΚ ΤΗΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἐξακολούθησμεν τὰς βλάβας, ἃς ἐπιφέρει τὸ οἶνόπνευμα, ἀναλόγως τῆς ἐνδότερον εἰς τὸν ὀργανισμόν εἰσδύσεως αὐτοῦ.

Τὸ οἶνόπνευμα, ἀπορροφηθὲν διὰ τῶν φλεβιδίων τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων, πρὶν ἔτι χυθῆ καθ' ὀλοκληρίαν εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ὀργανισμοῦ, διέρχεται ἀναγκαιῶς κατὰ πρῶτον διὰ τοῦ ἥπατος, τοῦ ἐπιστήμου αὐτοῦ ὀργάνου τοῦ κειμένου πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ στομάχου, ὅπερ, ὑφιστάμενον τὰς βλαβεράς συνεπειάς τῆς ἐρεθιστικῆς ἐνεργείας τοῦ οἶνοπνεύματος, καθίσταται πηγὴ ὀλόκληρης παθῆσεων λίαν συχνάκις ἐπισπυδουσῶν τὸ τέλος τῶν οἶνοποτῶν.

Τὸ ἥπαρ ἐρεθιζόμενον φλεγμαίνει, ἐξογκοῦται κατὰ πρῶτον, καὶ ἐπεὶτα ῥυσοῦται καὶ σκληρύνεται συστέλλομενον καὶ σμικρυνόμενον· τοῦθ' ὅπερ τότε οἱ ἱατροὶ καλοῦσι *κίρρωτικὸν ἥπαρ*.

Ἐνεκα τῆς συσπάσεως ταύτης, ἡ χολή, ἥτις παράγεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὸ ἥπαρ καὶ ἐκεῖθεν ἐκκρίνεται εἰς τὰ ἔντερα διὰ τῶν χοληφόρων σωληναρίων, δὲν δύναται νὰ ἐκκριθῆ, διότι τὰ χοληφόρα αὐτὰ σωληνάρια, ἔνεκα τῆς σμικρύνσεως καὶ συστολῆς τοῦ ἥπατος πιέζονται, σμικρύνονται

καὶ ἀποφράσσονται. Ἐπομένως ἡ χολή, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐκρευθῆ εἰς τὰ ἔντερα, μένει εἰς τὸ ἥπαρ στάσιμος κατὰ πρῶτον, καὶ εἶτα ἐπὶ τέλους ἀπορροφᾶται εἰς τὸ αἷμα, διότι ἡ χολή αὕτη ἀδιακόπως παραγομένη εἰς τὸ ἥπαρ συσσωρεύεται καὶ πλημμυρεῖ ἐκεῖ, καὶ ἔχει ἐπομένως ἀνάγκην νὰ ἐκρευθῆ.

Εἰσδύει λοιπὸν ἐκ τοῦ ἥπατος ἡ χολή εἰς τὸ αἷμα καὶ διὰ τοῦ αἵματος φέρεται καὶ εἰσδύει εἰς τοὺς διαφόρους τοῦ σώματος ἡμῶν ἰστούς, τοὺς ὁποίους χρωματίζει μὲ τὸ χρῶμα αὐτῆς τὸ κιτρινοπράσινον. Οὕτω τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ γίνεται κιτρινοπράσινον, ἐπίσης τὸ δέρμα, τὸ πρόσωπον, τὰ οὖρα, ὁ ἰδρῶς κλπ. ὅτε λέγομεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος πάσχει *ἰκτερον*, ἢ κοινότερον *κίρρωσιν*.

Ἡ πάθησις ὅμως αὕτη τοῦ ἰκτέρου δὲν ἔχει τόσην σπουδαιότητα εἰς τὴν ζωὴν, ὅσον ἄλλη τις ὀλεθρία πάθησις προσερχομένη ἐπίσης ἐκ τῆς κίρρωσεως, τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης, τοῦ ἥπατος, καὶ ἥτις εἶνε ὁ *ὑδρωψὸς τῆς κοιλίας*.

Δὲν σκοπῶ νὰ διδάξω ἐναυθα παθολογίαν· ἐπομένως δὲν θέλω εἰσέλθει εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς ἐξηγήσεως καὶ περιγραφῆς τοῦ ὑδρωψοῦ. Ἐν τούτοις θέλω εἶπει ὀλίγας λέξεις, ὅπως ἀπλῶς μόνον ἐννοήσῃ ὁ ἀναγνώστης τὸν μηχανισμόν τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ ὑδρωψοῦ.

Διὰ τοῦ ἥπατος διέρχονται καὶ διακλαδοῦνται ἐκεῖ πολλὰ αἰμοφόρα ἀγγεῖα τῆς κοιλίας, πρὶν ὑπάγωσι νὰ χυθῶσιν εἰς τὴν καρδίαν. Λοιπόν, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, τὸ ἥπαρ ἐκ τῆς ἐρεθιστικῆς ἐπιενεργείας τοῦ οἶνοπνεύματος; συστέλλεται καὶ σμικρύνεται· τὰ δὲ δι' αὐτοῦ διερχόμενα αἰμοφόρα ἀγγεῖα πάσχουσι συνεπῶς ὅ,τι καὶ οἱ ἀνωτέρω χοληφόροι σωληνίσκοι, ἥτοι συμπιέζονται καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀποφράσσονται. Τὸ αἷμα δὲ τότε τὸ προσερχόμενον ἐκ τῆς κοιλίας εὐρίσκει τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ἥπατι ἀποπεφραγμένην κατὰ μέγα μέρος, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται ἅπαν νὰ διέλθῃ διὰ τῶν ἐστενωμένων ἀγγείων τοῦ ἥπατος καὶ πλημμυρεῖ καὶ λιμνάζει εἰς τὰ κάτωθεν τοῦ ἥπατος ἀγγεῖα τῆς κοιλίας. Οὕτω δὲ διαρκῶς ὑπάρχει ὑπεραιμία ἐν πᾶσι περίπτου τοῖς ὀργάνοις ἐν τῇ κοιλίᾳ. Ἐκ τούτου δὲ καὶ αἱ ὀχληραὶ καὶ δυσθεράπευτοι αἱμορροΐδες τῶν οἶνοποτῶν καὶ αἱ ἐπικίνδυναι πολλάκις αἱμορραγαίαι ἀπὸ τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων.

Ἄλλὰ τὸ αἷμα ὀλίγον κατ' ὀλίγον λιμνάζον καὶ πλημμυροῦν περισσότερον ἐν τῇ κοιλίᾳ, πιέζει ἰσχυρῶς τὰ τοιχώματα τῶν ἀγγείων, διατείνει καὶ λεπτύνει αὐτὰ ἐκ τῆς διατάσεως, καὶ τέλος διεξέρχεται διηθούμενον διὰ τῶν τοιχωμάτων τῶν ἀγγείων, καὶ χύνεται εἰς τὸ κοῖλον τῆς κοιλίας, ὡς ὀρρὸς ὑδατώδης, ἔνθα συναζόμενον βαθμηδὸν ἐξογκώνει τὴν κοιλίαν καὶ δίδει εἰς τὸν πάσχοντα ὄψιν *ἐγκοῦ γυναικός*.